7. 3. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Co s nechtěným dědictvím

I přes veškerý smutek z odchodu blízké osoby, je dědictví po zemřelém zpravidla tou veselejší stránkou věcí se smrtí neodmyslitelně spojených. Není však vyloučeno a běžně se to i stává, že dědictví by potenciálnímu dědici velkou radost a zisk nepřineslo. Na tyto případy samozřejmě pamatuje i náš zákon. I přesto, že zůstavitel si výslovně ve své závěti přál, aby jeho majetek po jeho smrti připadl určité osobě, nelze připustit, aby tato osoba byla nucena dědictví přijmout.

I přes veškerý smutek z odchodu blízké osoby, je dědictví po zemřelém zpravidla tou veselejší stránkou věcí se smrtí neodmyslitelně spojených. Není však vyloučeno a běžně se to i stává, že dědictví by potenciálnímu dědici velkou radost a zisk nepřineslo. Na tyto případy samozřejmě pamatuje i náš zákon. I přesto, že zůstavitel si výslovně ve své závěti přál, aby jeho majetek po jeho smrti připadl určité osobě, nelze připustit, aby tato osoba byla nucena dědictví přijmout. Odmítnout je samozřejmě možno i dědictví při dědění ze zákona. Zákon tedy dává dědici možnost svobodně se rozhodnout, zda-li chce dědictví přijmout či nikoliv.

V souladu s ustanoveními § 463 – 468 občanského zákoníku, může dědic dědictví odmítnout. Na tuto skutečnost je dědice povinen upozornit soud. Pro odmítnutí dědictví je stanovena lhůta jednoho měsíce (z důležitých důvodů může soud tuto lhůtu prodloužit) ode dne, kdy byl dědic soudem o právu dědictví odmítnout vyrozuměn. Vzhledem k tomu, že odmítnutí dědictví je právním úkonem neodvolatelným, kterým se ten, kdo je povolán za dědice, vzdává za sebe práva na dědictví, měla by dotyčná osoba tento krok učinit až po pečlivé úvaze. Bylo by poměrně nepříjemné, kdyby dědic, který dědictví odmítnul, později zjistil, že jeho představy o ceně a dluzích předmětného dědictví, byly značně zkreslené a odmítnutí dědictví litoval.

Odmítnutí dědictví lze definovat jako jednostranný a bezvýhradný, neodvolatelný projev vůle vůči soudu příslušnému k řízení o dědictví. Dědictví lze odmítnout jak formou písemnou, tak i formou ústní. Ve druhém případě je ale nutno sepsat o odmítnutí dědictví protokol.

Dědic může odmítnout dědictví osobně, tedy pokud je způsobilý k právním úkonům, může však odmítnou dědictví i prostřednictvím svého zástupce. Pro tento úkon musí dědic vybavit zástupce písemnou plnou mocí a to výslovně k tomuto právnímu úkonu.

K odmítnutí dědictví může dojít pouze tehdy, pokud dědic již svým jednáním nedal najevo, že dědictví odmítnou nechce. Jde například o situaci, kdy se dědic chová způsobem, jako kdyby mu dědictví již patřilo, věcí patřících do předmětu dědictví se ujme apod. Dědictví lze odmítnout pouze jako celek, není přípustné, aby si dědic vybíral, co zdědit chce nebo nechce a odmítnul jenom část dědictví. Nelze také odmítnutí dědictví vázat na jakékoli podmínky či výhrady.

Pokud dědic odmítne dědictví, pohlíží se na něj, jako by v době smrti zůstavitele neexistoval a na uvolněné místo nastupují jiní dědicové. Pokud dědic zemře dříve než se vyjádří, zda dědictví odmítá či ne, přechází právo odmítnou dědictví na jeho dědice.
K dědici neznámému nebo k dědici neznámého pobytu, který byl o svém dědickém právu vyrozuměn vyhláškou soudu a který v určené lhůtě nedal o sobě vědět, se při projednávání dědictví nepřihlíží. Jeho opatrovník nemůže prohlášení o odmítnutí či neodmítnutí dědictví učinit.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Lze sjednat kupní smlouvu s „utajenou“ kupní cenou?
- Novela stavebního zákona: přehled změn a dopadů do praxe po dokončení legislativního procesu
- Energetická náročnost budovy jako cenotvorný faktor
- Přechodná ustanovení novely stavebního zákona – co s vydaným závazným stanoviskem a JES?
- Koncentrace řízení v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu
- Aktuální závěry ÚS a ESLP k právům biologického otce (První část – judikatura Ústavního soudu ČR)
- Podílové spoluvlastnictví manželů po rozsudku SDEU ve věci C-300/25 Duftošek
- Předkupní právo jako možná past
- Sleva z kupní ceny vadné nemovitosti podle aktuální judikatury Nejvyššího soudu
- Povinnosti transparentnosti podle AI Actu
- Když rodič nepředá dítě - náhradní péče a úhrada nákladů podle novely rodinného práva